

IZVJEŠTAJ

O učešću potpredsjednika Vlade Crne Gore dr Filipa Ivanovića na Samitu o vještačkoj inteligenciji u Parizu

10-11. februar 2025.godine

Potpredsjednik Vlade Crne Gore za vanjske i evropske poslove dr Filip Ivanović, na poziv predsjednika R.Francuske Emanuela Makrona, učestvovao je na Samitu o vještačkoj inteligenciji u Parizu, R.Francuska, u periodu od 10-12. februara 2025. godine. Ovaj događaj predstavlja jedan od ključnih globalnih događaja u oblasti digitalnih tehnologija i njihove regulacije, a organizovan je od strane Ministarstva za Evropu i vanjske poslove Francuske, u saradnji sa Globalnim partnerstvom za vještačku inteligenciju i UN savjetodavnim tijelom u prostoru Velike Palate.

Događaj je okupio visoke predstavnike brojnih država, uključujući šefove država i vlada, kao i delegacije na ministarskom nivou, međunarodnih organizacija, predstavnike civilnog društva, privatnog sektora, univerzitetske profesore i istraživače, što dodatno potvrđuje njegovu važnost kao ključne platforme za globalni dijalog o budućnosti vještačke inteligencije (AI). U fokusu su bili etička upotreba AI, sigurnost, međunarodna saradnja i regulativa. Više od hiljadu i petsto učesnika je imalo priliku da razmijeni mišljenja i predstavi inovativna rješenja i predstavi nove modele u oblasti vještačke inteligencije.

Glavni ciljevi Samita uključuju smanjenje digitalnog jaza, osiguranje pristupačnosti AI alatima, podsticanje inovacija u oblasti AI i izbjegavanjem tržišne konkurencije, podsticaj da se AI koristi za pozitivne promjene u privredi i tržištu rada, kao i za održivi razvoj, te učiniti AI održivim za ljude i planetu, i ojačati međunarodnu saradnju i promovisati koordinaciju globalnog upravljanja AI. Ove teme dodatno su bile istaknute tokom plenarne sesije, na kojoj su govorili predsjednik Francuske Emanuel Makron, premijer Indije Narendra Modi i potpredsjednik SAD-a Džej D. Vens. Dok su Makron i Modi podržali odgovoran razvoj AI uz međunarodnu saradnju, Vens je imao znatno drugačiji ton. Njegovo izlaganje bilo je usmjereno na zaštitu interesa američke AI industrije, uz upozorenje da regulative ne bi trebalo da ograničavaju tehnološki razvoj. Takođe je istakao da SAD žele da najnapredniji AI sistemi budu razvijani i proizvođeni na američkom tlu i upozorio na potencijalne rizike saradnje sa kineskim kompanijama u ovom sektoru. Sa druge strane, predsjednica Evropske komisije Ursula fon der Lajen istakla je da Evropa ne kasni u AI trci, već treba da razvija sopstvene modele zasnovane na etici i inovacijama. Generalni sekretar UN-a

Antonio Gutereš skrenuo je pažnju na ekonomski potencijal AI, naglasivši da je ključno da nove tehnologije ne produbljuju jaz između razvijenih i nerazvijenih zemalja, već da služe kao instrument za globalni razvoj.

Na Samitu je takođe usvojena Deklaracija o odgovornoj upotrebi vještačke inteligencije u vojnoj oblasti, kojom su se potpisnice obavezale da AI u vojsci mora biti u skladu sa međunarodnim pravom i da mašine ne mogu donositi odluke o životu i smrti.

Paralelno sa glavnim sesijama Samita, u Jelisejskoj palati održana je svečana večera koju je organizovao predsjednik Francuske, na kojoj je prisustvovao i potpredsjednik Vlade Crne Gore dr Filip Ivanović. Tokom večere Ivanović je imao niz bilateralnih susreta sa visokim zvaničnicima i predstavnicima međunarodnih organizacija. Sa generalnim sekretarom Savjeta Evrope Alenom Berseom razgovarao je o etičkim aspektima vještačke inteligencije i pripremama Crne Gore za predsjedavanje Savjetom Evrope 2026. godine. U razgovoru sa generalni sekretar UN-a Antoniom Guterešom pohvaljene međunarodne inicijative za regulaciju AI, a potpredsjednik Ivanović prenio spremnost Crne Gore da podrži odgovornu primjenu ovih tehnologija u cilju održivog razvoja. Premijer Jermenije Nikol Pašinjan i Ivanović razgovarali su o jačanju bilateralnih odnosa kroz razmjenu posjeta na najvišem nivou i ekonomskoj saradnji. U susretu sa generalnom direktorkom UNESCO-a Odri Azule, Ivanović ponovio posvećenost Crne Gore zaštiti i valorizaciji svjetske baštine. Sa privremeni federalnim kancelarom Austrije i mevp Aleksandrom Šelenbergom razgovarao o iskustvu u oblasti AI i digitalne transformacije, budući da Austrija aktivno podržava Regionalni centar za sajber bezbjednost u Podgorici. Takođe, u susretima sa princem Faisalom bin Farhanom Al Saudom, ministrom spoljnih poslova Saudijske Arabije, i Ianom Borgom, potpredsjednikom vlade i ministrom spoljnih poslova Malte, razmatrane su mogućnosti korišćenja AI u analitici i statistici u turizmu.

Ocjena posjete: Prisustvo potpredsjednika Vlade Crne Gore dr Filipa Ivanovića na Samitu u Parizu ima višestruki značaj za Crnu Goru, posebno u kontekstu jačanja međunarodne pozicije i diplomatije i uključivanja u globalne procese digitalne transformacije. Učešće u razgovorima sa svjetskim liderima omogućilo je Crnoj Gori da se predstavi kao aktivan učesnik u raspravama o etici i regulaciji vještačke inteligencije, ali i da iskoristi priliku za razvoj konkretnih partnerstava u oblasti ekonomije, tehnologije i bezbjednosti. Potvrđena je posvećenost Crne Gore međunarodnim standardima u oblasti regulacije vještačke inteligencije, a Ivanović je naglasio spremnost Crne Gore da doprinese globalnim raspravama o odgovornoj upotrebi AI tehnologija i usklađivanju sa ljudskim pravima. Samit je bio prilika da Crna Gora, iako mala država, pokaže da može igrati aktivnu ulogu u oblikovanju globalnih politika u oblasti vještačkih inteligencija.